

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 czerwca 2023 r.

WN-II.431.2.2022

Pan

Ksawery Gut

Starosta Powiatu Piaseczyńskiego

ul. Chyliczkowska 14

05-500 Piaseczno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z *Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2021 rok*, zespół kontrolny w składzie: Dominika Stodolak – Kierownik Oddziału ds. Funduszu Solidarnościowego, przewodniczącą zespołu kontrolnego, Anna Bujak – inspektor wojewódzki oraz Patrycja Waclawiak – starszy specjalista w Wydziale do Spraw Osób Niepełnosprawnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (*zwanego dalej MUW*), przeprowadził w dniach od 30 grudnia 2022 r. do 28 lutego 2023 r.³ kontrolę problemową w trybie zwykłym w Starostwie Powiatowym w Piasecznie (*zwanym dalej Powiatem*) z siedzibą przy ul. Chyliczkowska 14, 05-500 Piaseczno.

Przedmiot kontroli obejmował realizację umowy nr 20/2021/OW z dnia 4 maja 2021 r. w sprawie wysokości i trybu przekazania środków Funduszu na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019-2020 (*zwanego dalej resortowym Programem*).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

¹ Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647)

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224)

³ Program kontroli w Starostwie Powiatowym w Piasecznie z siedzibą przy ul. Chyliczkowska 14, 05-500 Piaseczno (pismo znak: WN-II.431.2.2022 z 27.12.2022)

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4jd68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 5 czerwca 2023 r. do którego Powiat, nie wniósł zastrzeżeń, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

W wyniku przeprowadzonej kontroli realizacji zadania w ramach ww. resortowego Programu dokonano następujących ustaleń:

1. Powiat podpisał 4 maja 2021 roku z Wojewodą Mazowieckim (zwanym dalej Wojewodą) umowę w sprawie wysokości trybu przekazania środków Funduszu Solidarnościowego na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieki wytchnieniowej” – edycja 2021.

Program adresowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

Program był realizowany w trzech formach:

- 1) świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w: miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, ośrodka wsparcia, innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu,
- 2) świadczenia usługi opieki wytchnieniowej, w ramach pobytu całodobowego w: ośrodku wsparcia, w ośrodku/placówce wpisanej do rejestru właściwego wojewody zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu,
- 3) świadczenia usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym, możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki.

Na podstawie analizowanej w trakcie kontroli dokumentacji ustalono, że Powiat złożył 29 grudnia 2020 r. do Wojewody wnioski na środki z resortowego Programu w wysokości 142 800,00 zł, w tym na zadanie 140 000,00 zł i koszt obsługi 2 800,00 zł w celu zapewnienia realizacji 1400 godzin usług opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa,

które będą świadczone 70 członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną. Koszt jednej godziny świadczenia usługi opieki wytechnieniowej finansowany z Funduszu Solidarnościowego został zaplanowany na poziomie 100,00 zł, zgodnie z kosztem jednej godziny w ramach specjalistycznego poradnictwa określonym w resortowym Programie. Wniosek ten został zaktualizowany 5 marca 2021 r. przez Powiat w związku z ogłoszeniem 24 lutego 2021 r. przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych wyników naboru wniosków Wojewodów złożonych w ramach kontrolowanej edycji Programu i przyznaniem województwu mazowieckiemu środków w wysokości 50% wnioskowanych.

W związku z powyższym w ramach kontrolowanej umowy Powiat otrzymał finalnie środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 35 700,00 zł, w tym 700,00 zł na koszty związane z obsługą Programu, z przeznaczeniem na realizację zadania w 2021 r. w zakresie zapewnienia 350 godzin usług opieki wytechnieniowej, w formie specjalistycznego poradnictwa, 18 członkom rodziny/opiekunom osób niepełnosprawnych, co stanowiło ok. 25% środków wnioskowanych w pierwotnym wniosku. Koszt jednej godziny opieki wytechnieniowej finansowany z Funduszu Solidarnościowego zaplanowany w aktualizowanym wniosku pozostał na poziomie 100,00 zł. W zaktualizowanym wniosku zmniejszyła się natomiast znacznie liczba planowanych godzin usługi opieki wytechnieniowej (z 1 400 na 350) oraz liczba członków rodzin/opiekunów osób niepełnosprawnych, których Powiat planował objąć Programem (z 70 do 18). Ostatecznie Powiat na realizację zadania otrzymał wsparcie finansowe w wysokości 100% planowanych kosztów realizacji zadania po zmianach wniosku.

Zgodnie ze Sprawozdaniem z realizacji Programu złożonym przez Powiat 14 stycznia 2022 do Wojewody tj. w terminie wyznaczonym w Programie Powiat objął w kontrolowanym okresie usługami opieki wytechnieniowej 17 członków rodziny/opiekunów osób niepełnosprawnych (94,4% planowanych) w wymiarze 330 godzin (tj. 94,3 % z 350 godzin planowanych). W toku kontroli ustalono, iż wszyscy członkowie rodziny/opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, którzy zgłosili chęć udziału w resortowym Programie, zostali do niego zakwalifikowani. Decyzję o przyznaniu lub odmowie objęcia wsparciem świadczenia usług opieki wytechnieniowej w formie poradnictwa specjalistycznego podejmował Dyrektor Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii zgodnie z Regulaminem realizacji Programu „Opieka wytechnieniowa” – edycja 2021 Powiat Piaseczyński (zwanym dalej Regulaminem realizacji Programu). W trakcie kontroli potwierdzono, iż w każdej sprawie wyszczególnionej w *Wykazie Kart zgłoszenia, które*

wpłynęły w ramach OW - edycja 2021⁴ (zwanym dalej Wykazem Kart zgłoszenia), z wyjątkiem sprawy wskazanej w poz. 6, znajdował się stosowny dokument o nazwie „Decyzja”, przyznający świadczenie usługi opieki wytchnieniowej. W podstawie prawnej wszystkich decyzji został przywołany art. 7 ust. 5. ustawy o Funduszu Solidarnościowym⁵ oraz nieobowiązująca nazwa Funduszu Solidarnościowego – Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych⁶. Wg wyjaśnień kontrolowanej jednostki wydawane decyzje nie były decyzjami w rozumieniu przepisów KPA, a wydawany dokument miał ułatwić komunikację między stronami. Z kolei nieprawidłowa nazwa funduszu celowego jest omyłką pisarską, nazwa funduszu nie została zaktualizowana przez omyłkę, w związku z powyższym każdorazowo, gdy mowa o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych należy przez to rozumieć Fundusz Solidarnościowy.

W przypadku rodzica/opiekuna osoby niepełnosprawnej wymienionego w *Wykazie Kart zgłoszenia* w poz. 6 zostały wydane trzy decyzje, w tym pierwsza nr POIK/15/07/2021 z 28.07.2021 o przyznaniu usług opieki wytchnieniowej opiekunowi sprawującemu opiekę nad osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, druga nr POIK/18/08/2021 z 12.08.2021 o odmowie przyznania usług opieki wytchnieniowej na podstawie tej samej ww. *Karty zgłoszenia* z 27.07.2021 z powodu wydania uprzednio wadliwej decyzji, oraz trzecia z 20.09.2021 o przyznaniu usług opieki wytchnieniowej wydana w dniu wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, zmieniającego orzeczenie o stopniu umiarkowanym w związku ze zmianą stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej, tj. w okresie w którym orzeczenie to nie było prawomocne. W dokumentacji przedstawionej w trakcie kontroli brak informacji o rzeczeniu się przez stronę prawa do wniesienia odwołania co czyniłoby orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ostatecznym i prawomocnym w dacie wydania ww. decyzji. W dokumentacji przedstawionej w trakcie kontroli brak było informacji o rzeczeniu się przez stronę prawa do wniesienia odwołania, co czyniłoby decyzję ostateczną i prawomocną. Według uzupełniających wyjaśnień jednostki kontrolowanej, opiekun zakwalifikowany do Programu z poz. 6 *Wykazu Kart zgłoszenia*, przesłał 21.09.2021 na adres poik@piaseczno.pl „*Oświadczenie o rzeczeniu się prawa do odwołania*” osoby niepełnosprawnej, którą się opiekuje.

⁴ Sporządzony przez Powiat: Wykaz Kart zgłoszenia, które wpłynęły w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

⁵ art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647) - Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przyjąć resortowy program wsparcia osób niepełnosprawnych mający na celu wsparcie społeczne lub zawodowe osób niepełnosprawnych oraz realizację zadań, o których mowa w art. 6 pkt 2 i 3

⁶ Zgodnie z obowiązującymi przepisami zmiana nazwy Funduszu Solidarnościowego nastąpiła na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (poz. 2473 z 21 grudnia 2019 r.) i obowiązywała w dacie wydawania decyzji przez POIK

2. W oparciu o udostępnione w trakcie kontroli dokumenty oraz przekazane informacje ustalono, że realizatorem resortowego Programu w Powiecie Piaseczyńskim był, zgodnie z uchwałą Zarządu Powiatu Nr 46/2/19 z 24.07.2019, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (zwany dalej POIK), a osobą upoważnioną do dokonywania wszelkich czynności związanych z realizacją resortowego Programu był Pan Łukasz Kopytowski, pełniący w tym czasie obowiązki Dyrektora POIK. Ośrodek jest jednostką organizacyjną Powiatu, działającą w formie jednostki budżetowej w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, utworzoną w celu wykonywania zadań powiatu na podstawie Uchwały Nr XXXI/10/09 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 28 października 2009 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Konstancinie Jeziornie i nadania mu statutu⁷. Zgodnie z ww. uchwałą ówczesną siedzibą POIK był Konstancin Jeziorna, ul. Piasta 22.

W kontrolowanym okresie POIK działał na podstawie Statutu przyjętego ww. uchwałą oraz Regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 167/8/10 Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Konstancinie-Jeziornie⁸ (z późn. zm.⁹). Obszarem działania POIK jest teren Powiatu Piaseczyńskiego. Aktualną siedzibą POIK jest Góra Kalwaria, ul. Księdza Sajny 2A zgodnie ze zmianami w statucie POIK wprowadzonymi Uchwałą Nr XIII/8/15 Rady Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 29 października 2015 r. uzasadnianymi planowaną od dnia 2 listopada 2015 r. zmianą siedziby Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej¹⁰. Nadzór nad POIK, zgodnie z przywołanym wyżej statutem POIK, sprawuje Starosta Piaseczyński przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie. Ośrodek jest placówką całodobową, zapewniającą świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej w formie specjalistycznego poradnictwa, interwencji kryzysowej oraz w uzasadnionych sytuacjach całodobowego schronienia dla osób i rodzin. Ośrodek współdziała z istniejącymi na terenie Powiatu instytucjami, organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz zakładami pracy, w celu realizacji zadań pomocy społecznej, a w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i specjalistycznymi ośrodkami wsparcia.

3. Zgodnie z resortowym Programem gmina/powiat kwalifikuje do przyznania usługi opieki wytchnieniowej na podstawie *Karty zgłoszenia do Programu Opieka wytchnieniowa* –

⁷ https://bip.piaseczno.pl/public/get_file.php?id=272600

⁸ <https://bip.piaseczno.pl/public/?id=96722>

⁹ Uchwały Nr 276/18 Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia 12.07.2018r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii oraz uchwała Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego z dnia Nr 275/9/22 24.08.2022 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii

¹⁰ <https://bip.piaseczno.pl/public/?id=151268>

edycja 2021, której wzór stanowi załącznik nr 8 do Programu, do której należy dołączyć kserokopię aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności/o stopniu niepełnosprawności lub równoważny dokument (dokument obowiązkowy) oraz w sytuacjach uzasadnionych, określonych w ww. Programie *Kartę oceny stanu dziecka/osoby niepełnosprawnej wg zmodyfikowanej skali FIM* stanowiącą załącznik nr 7 do resortowego Programu (*dokument nieobowiązkowy*). Wg Regulaminu realizacji Programu POIK do każdej Karty zgłoszenia należało dołączyć obowiązkowo dwa dokumenty tj. orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności oraz *Kartę oceny stanu pacjenta wg zmodyfikowanej skali FIM*.

W trakcie kontroli ustalono, że do wszystkich *Kart zgłoszenia* wyszczególnionych w *Wykazie Kart zgłoszenia* w poz. 1-17 zostały załączone orzeczenia o niepełnosprawności/o stopniu niepełnosprawności oraz *Karty oceny stanu dziecka/osoby niepełnosprawnej wg zmodyfikowanej skali FIM* uzupełnione przez lekarza (poz. 1, 3, 4, 6, 8, 12, 14, 15, 16 i 17), fizjoterapeutę (poz. 2, 9, 11 i 13) i pielęgniarkę (poz. 5, 7, 10) zgodnie z wytycznymi resortowego Programu, z których wynika, że ww. *Kartę oceny stanu* uzupełnia lekarz rodzinny/ lekarz rehabilitacji medycznej/ fizjoterapeuta/pielęgniarka.

Analiza zapisów obu ww. dokumentów wykazała, że różnią się zdefiniowaniem adresatów, do których skierowany jest resortowy Program.

Analiza zapisów obu ww. dokumentów wykazała, że różnią się zdefiniowaniem adresatów, do których skierowany jest resortowy Program. Według Regulaminu realizacji Programu POIK: „*Program skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.*” W resortowym Programie edycji 2021 natomiast „*Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą (...), które wymagają usługi opieki wytchnieniowej (...)*”. Z analizy powyższych zapisów wynika, że Regulamin realizacji Programu POIK wykluczył, już na etapie naboru uczestników Programu, udział w resortowym Programie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności z jednym wskazaniem dot. konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

(pkt. 8 orzeczenia o niepełnosprawności), co jest niezgodne resortowym Programem edycji 2021.

Stwierdzono ponadto, że *Karty zgłoszenia* udostępnione do kontroli, zostały sporządzone na zmodyfikowanym wzorze formularza stanowiącego załącznik nr 8 do Programu. We wszystkich *Kartach zgłoszenia* osób zakwalifikowanych do Programu, wyszczególnionych w poz. od 1 do 17 w *Wykazie Kart zgłoszenia*, wzór formularza został zmodyfikowany przez realizatora Programu.

Większość kontrolowanych *Kart zgłoszenia*, sporządzonych na zmodyfikowanym wzorze formularza, była sporządzona w sposób kompletny w części zasadniczej obejmującej dane osób ubiegających się o przyznanie usługi opieki wytchnieniowej (tj. *opiekuna prawnego/członka rodziny/opiekuna osoby niepełnosprawnej*) oraz dane osoby niepełnosprawnej, w związku z opieką nad którą opiekun ubiega się o przyznanie usługi opieki wytchnieniowej, z wyjątkiem *Karty zgłoszenia* wyszczególnionej w *Wykazie Kart zgłoszenia* w poz. 5. W sprawie tej stwierdzono brak danych dot. osoby niepełnosprawnej, w miejscu przeznaczonym przez POIK na ten cel wpisano dane opiekuna osoby niepełnosprawnej.

Jak wykazano powyżej we wszystkich kontrolowanych *Kartach zgłoszenia*, z powodu zmodyfikowania przez POIK ich wzoru, brakowało w szczególności:

- informacji na temat ograniczeń osoby niepełnosprawnej w zakresie komunikowania się lub poruszania się, które wypełnia opiekun/członek rodziny, który ubiega się o przyznanie usługi opieki wytchnieniowej,
- potwierdzenia uprawnienia do korzystania z usług opieki wytchnieniowej.

Wg wyjaśnień jednostki kontrolowanej „Karta została zmieniona omyłkowo”. W opinii zespołu kontrolującego „omyłkowa zmiana” wzoru *Karty zgłoszenia*, skutkowałą niezgodnością 17 *Kart zgłoszenia* tj. wszystkich uczestników Programu z jego wymogami.

Wszyscy członkowie rodziny/opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, którzy zgłosili chęć udziału w Programie realizowanym przez POIK, zostali do niego prawidłowo zakwalifikowani, z zastrzeżeniami dot. sprawy wskazanej w *Wykazie Kart zgłoszenia* w poz. 6, opisanej w pkt 1 niniejszego projektu protokołu z kontroli (strona nr 3).

W trakcie kontroli ustalono ponadto że Dyrektor POIK, w każdej ze spraw wykazanych w *Wykazie Kart zgłoszeń* zawarł z członkiem rodziny/opiekunem osoby niepełnosprawnej Porozumienie o nazwie „w sprawie realizacji programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Opieka wytchnieniowa – edycja 2021 ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych tzw. Funduszu Solidarnościowego”. Porozumienie zawierało m.in.

informacje o zakresie przyznanego wsparcia (wsparcie w zakresie nauki rehabilitacji i/lub specjalistyczne poradnictwo psychologiczne), liczbie przyznanych godzin wsparcia ww. zakresie oraz obowiązkach uczestnika Programu.

Zgodnie z resortowym Programem gmina/powiat obowiązana jest poinformować członka rodziny lub opiekuna osoby niepełnosprawnej o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej.

Zgodnie z Regulaminem organizacji Programu POIK *„o zakwalifikowaniu do Programu lub o odmowie zakwalifikowania organizator (Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej) poinformuje każdego zgłaszającego w terminie 10 dni od dnia złożenia Deklaracji Uczestnictwa (zał. nr.1). Deklaracja wraz z załącznikami dostępna jest na stronach internetowych www.poikgorakalwaria.pl oraz www.piaseczno.pl a także w wersji papierowej w Starostwie Powiatowym oraz Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii oraz Piaseczno.”*

„O decyzji o przyznaniu bądź odmowie objęcia wsparciem świadczenia usług opieki wytchnieniowej wnioskodawcy byli informowani listownie.” Ponadto w rozdziale 7 Regulaminu organizacji Programu POIK, określono Prawa i obowiązki uczestnika Programu.

Analiza treści ww. dokumentów w kontekście wymogów Programu pozwala na uznanie, iż ww. dokumenty informują członka rodziny lub opiekuna dziecka niepełnosprawnego, zakwalifikowanego do udziału w Programie, o zakwalifikowaniu lub o odmowie zakwalifikowania do Programu oraz prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej, a tym samym spełniają wytyczne Programu w tym zakresie.

4. W trakcie kontroli dokonano oceny posiadania kwalifikacji osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej. Zgodnie z Programem usługi opieki wytchnieniowej realizowane w miejscach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lit. c oraz w ust. 4 pkt 2 lit. c, *czyli w innym miejscu wskazanym przez uczestnika Programu*, które otrzyma pozytywną opinię gminy/powiatu, mogą świadczyć: a) osoby posiadające dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej/pielęgniarka lub innym, zapewniającym realizację usługi opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej; b) osoby z przynajmniej średnim wykształceniem, posiadające, co najmniej roczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym. Ponadto gmina/ powiat umożliwi osobie niepełnosprawnej lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności

lub orzeczeniem równoważnym m.in. samodzielny wybór osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej.

Z udostępnionych przez Powiat w ramach kontroli *Wykazu specjalistów*¹¹ wynika, że usługi opieki wytchnieniowej były świadczone w ramach specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji i dietetyki przez 21 specjalistów, w tym 12 o specjalności fizjoterapeuta i 9 psychologów, co oznacza, iż Program – edycja 2021 nie określał wprost w stosunku do tych osób wymagań kwalifikacyjnych. Analiza udostępnionych przez Powiat do kontroli dokumentów poświadczających kwalifikacje wszystkich osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej w 2021 r. ujętych w ww. *Wykazie specjalistów* wykazała, że wszystkie osoby posiadały kwalifikacje odpowiednie do rodzaju świadczonego zgodnie z umową wsparcia oraz zawartym porozumieniem z zastrzeżeniem, że nie zostały one poprawnie udokumentowane.

Dokumenty udostępnione przez Powiat w trakcie kontroli dotyczące kwalifikacji osób świadczących opiekę wytchnieniową w formie specjalistycznego poradnictwa, tylko w 4 przypadkach (poz. 1, 6, 13 i 15 ww. *Wykazu specjalistów*) były potwierdzone za zgodność z oryginałem z datą z 2021 roku, czyli datą edycji resortowego Programu. Pozostałe dokumenty były potwierdzone za zgodność z oryginałem z wcześniejszymi datami (poz. 8 – 2010 r., poz. 14 – 2006 r., poz. 21- 2014 r. *Wykazu specjalistów*) oraz były scanami (poz. 2, 17, 19 z 2019 r. ww. *Wykazu specjalistów*) lub kserokopiami (poz. 4, 5, 7, 9, 11, 12, 18, 20 ww. *Wykazu specjalistów*) w ogóle nie potwierdzonymi za zgodność z oryginałem. W trzech przypadkach (poz. 3, 10, 16 *Wykazu specjalistów*) dotyczących fizjoterapeutów, dokumentem mającym potwierdzać kwalifikacje specjalistów były wydruki wygenerowane z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższe ustalenia kontrolne prowadzą do wniosku, iż zdecydowana większość kopii dokumentów potwierdzających kwalifikacje specjalistów świadczących usługi opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa nie zawierała potwierdzenia w zakresie ich uwierzytelnienia przez realizatora Programu;

5. W trakcie kontroli ustalono ponadto, że zgodnie z Regulaminem realizacji Programu opieka wytchnieniowa jako specjalistyczna pomoc, była udzielana na terenie domu osoby zgłoszonej lub na terenie POIK w Górze Kalwarii, Mrokowie oraz Piasecznie a w razie potrzeby także na terenie placówek pomocy społecznej zlokalizowanych najbliższej miejsca

¹¹ Sporządzony przez Powiat na potrzeby kontroli: Wykazie specjalistów świadczących usługi opieki wytchnieniowej w zakresie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego lub terapeutycznego oraz wsparcia w zakresie pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki zwany dalej Wykazem specjalistów

zamieszkania danej osoby. Ww. Regulamin dopuszczał również możliwość udzielania wsparcia online. Z *Wykazu specjalistów* wynika, iż w ramach zrealizowanych przez Powiat 330 godzin usługi opieki wytchnieniowej 260 godzin dotyczyło wsparcia w zakresie nauki rehabilitacji, a 70 godzin poradnictwa psychologicznego. Wszystkie usługi wsparcia w zakresie rehabilitacji odbywały się stacjonarnie, natomiast prawie wszystkie usługi poradnictwa psychologicznego tj. 62 godzin z 70 godzin zrealizowanych odbywały się online.

Potwierdzono także, iż zgodnie z Programem jego uczestnicy nie ponosili odpłatności za usługi świadczone przez osobę świadczącą usługi opieki wytchnieniowej.

Według dostępnej dla zespołu kontrolującego dokumentacji Powiat nie wystąpił w trakcie realizacji kontrolowanej umowy do Wojewody o akceptację materiałów promocyjno-informacyjnych informujących o uzyskaniu wsparcia finansowego ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego przyznanych w ramach realizowanego Programu.

Zgodnie z postanowieniami kontrolowanej umowy określonymi w § 5 *Obowiązki i uprawnienia informacyjne* ust. 3 projekty wszystkich materiałów informacyjnych muszą uzyskać każdorazowo akceptację Wojewody. Obowiązek podejmowania działań informacyjno-promocyjnych nie powstaje, w przypadku dofinansowania zadania z państwowych funduszy celowych do wysokości 50 000 zł, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 953 z późn. zmian.). Powiat otrzymał dofinansowanie z Funduszu Solidarnościowego kwotę w wysokości 35 700 zł, w związku z powyższym ww. obowiązek nie dotyczył Powiatu. Jednak w sytuacji, gdy Powiat rozpoczął działalność informacyjną, o czym świadczą zapisy Regulaminu organizacyjnego Programu POIK przywołane na stronie 10 niniejszego dokumentu oraz stan faktyczny stwierdzony w 2021 roku przez Wydział do Spraw Osób Niepełnosprawnych na stronie www Powiatu <https://piaseczno.pl/opieka-wytchnieniowa-2021/> (aktualnie informacja nie jest dostępna), Powiat winien był wystąpić do Wojewody o akceptację materiałów informacyjnych.

Powiat zgodnie z zapisem wynikającym z § 7 umowy sporządził i przekazał do MUW sprawozdanie z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021 w terminie wynikającym z umowy (14 stycznia 2022 r.). Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z wzorem załączonym do Programu tj. załącznikiem nr 5 do Programu. Zespół kontrolny potwierdził spójność danych pomiędzy *Wykazem Kart zgłoszeń, które wpłynęły w ramach Programu OW - edycja 2021*, sporządzonym na potrzeby kontroli, a *Sprawozdaniem Powiatu z realizacji Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2021 w ramach Funduszu*

Solidarnościowego złożonym 14 stycznia 2021 roku w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim.

Przedstawiając powyższe ustalenia informuję Pana Starostę, że realizacja Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021 **została oceniona pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021, co do zasady zgodnie z wymogami Programu:

1. kontrolowane zadanie Powiat realizował zgodnie z resortowym Programem Opieka wytchnieniowa – edycja 2021 i wywiązał się z realizacji celu Programu, którym jest wsparcie członków rodzin/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności i/lub osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczeniem równoważnym poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, z zastrzeżeniem wykluczenia z udziału w ww. Programie, członków rodzin/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności z pozytywnie zaopiniowanym jednym wskazaniem pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności;
2. Powiat zgodnie z założeniami Programu nie pobierał odpłatności za świadczenie usług opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa;
3. kontrolowane zadanie Powiat zrealizował zgodnie z wnioskiem stanowiącym załącznik do kontrolowanej umowy tj. objął Programem 17 członków rodziny/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad 7 dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 10 osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, co stanowiło 94,4% planowanych uczestników Programu. W tym celu Powiat zgodnie ze sprawozdaniem wykorzystał 94,3 % przekazanych środków z Funduszu;
4. sprawozdanie z realizacji Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2021 Powiat złożył w terminie wynikającym z umowy, zgodnie z wzorem załączonym do Programu tj. załącznikiem nr 5A do Programu;
5. kwalifikacje wszystkich opiekunów świadczących usługi opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa były adekwatne do rodzaju świadczonego zgodnie z umową wsparcia oraz zawartego porozumienia z zastrzeżeniem, że nie zostały one poprawnie udokumentowane.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co do zgodności realizacji Programu przez Powiat z jego wymogami w następującym zakresie:

1. Powiat wykluczył z udziału w Programie Opieka wytchnieniowa – edycja 2021, już na etapie naboru jego uczestników, członków rodzin/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności z pozytywnie zaopiniowanym jednym wskazaniem pkt 8 orzeczenia o niepełnosprawności (*dot. konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji*), co jest niezgodne z resortowym Programem edycji 2021;
2. Powiat sporządzał dokumenty na wzorze formularza niezgodnym z załącznikami Programu w zakresie sporządzania *Kart zgłoszeń* do Programu oraz posługiwał się nieaktualną nazwą Funduszu Solidarnościowego;
3. Nie w każdym przypadku dokumenty potwierdzające kwalifikacje specjalistów świadczących usługi opieki wytchnieniowej były potwierdzone *za zgodność z oryginałem*;
4. Powiat prowadził działania informacyjno - promocyjne dotyczące Programu publikując materiały informacyjne na własnej i POIK stronie www niezgodnie z postanowieniami umowy określonymi w § 5 *Obowiązki i uprawnienia informacyjne*.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w przyszłych edycja Programu, jeśli Powiat weźmie w nich udział, w szczególności do:

1. przestrzegania, określonych przez resortowy Program MRiPS Opieka wytchnieniowa, kryteriów naboru jego uczestników;
2. prawidłowego dokumentowania realizacji Programu zgodnie z jego wymogami;
3. wywiązywania się Powiatu z obowiązków i uprawnień informacyjnych w zakresie zgodnym z postanowieniami zawartej umowy, odpowiednio do realizowanych edycji Programu Opieka wytchnieniowa.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Panią do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń

pokontrolnych i wykorzystania wniosków wynikających z przeprowadzonej kontroli lub przyczynach ich niewykorzystania.

łączę wyrazy szacunku i poważania

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marzena Tazbir-Kowalczyk
Dyrektor Wydziału do Spraw Osób
Niepelnosprawnych

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/